

Raport z ewaluacji końcowej projektu „Innowacyjne technologie, innowacyjne nauczanie, intensywna integracja”, realizowanego w Szkole Podstawowej nr 53 w Krakowie od 1 września 2016r. do 31 maja 2018r. z funduszy programu POWER SE.

Cele projektu:

- podniesienie umiejętności językowych pracowników,
- unowocześnienie programów nauczania,
- włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem,
- wykorzystanie nowych narzędzi w nauczaniu i współpracy międzynarodowej,
- promowanie różnorodności językowej i świadomości międzykulturowej, zwiększanie wrażliwości na różnorodność społeczną, językową i kulturową,
- wzmocnienie wymiaru europejskiego szkoły i jej międzynarodowego zasięgu.

Opis projektu

Projekt „Innowacyjne technologie, innowacyjne nauczanie i intensywna integracja”, zrealizowany w Szkole Podstawowej nr 53 w Krakowie obejmował zagraniczne wyjazdy szkoleniowe, wprowadzenie innowacyjnych metod nauczania oraz opracowanie programu pomocowego dla dzieci i rodzin repatriantów, emigrantów i uchodźców. Podczas wyjazdów grupa czternastu nauczycieli, wybranych spośród kadry pedagogicznej szkoły, podnosiła swoje kwalifikacje podczas kursów językowych i metodycznych w Wielkiej Brytanii, w Irlandii i na Malcie. Byli to nauczyciele o różnym stażu pracy, wśród których znaleźli się nauczyciele języka angielskiego (pięć osób), nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej (trzy osoby), nauczyciele języka polskiego (2 osoby), nauczyciele innych przedmiotów (informatyka, historia, muzyka), specjalistyczni pracownicy placówki (jedna osoba) oraz podmioty biorące udział w zarządzaniu szkołą tj. dyrektor, zastępca dyrektora szkoły ds. wychowawczych, zastępca dyrektora ds. dydaktycznych. Najważniejszymi działaniami, poza udziałem w specjalistycznych szkoleniach zagranicznych, były działania na rzecz dzieci i rodzin repatriantów, emigrantów, uchodźców i innych z doświadczeniem migracyjnym, których najważniejszym

celem było rozwiązanie problemów wychowawczych, dydaktycznych i komunikacyjnych, jakie podczas współpracy z nimi napotykają nauczyciele szkoły. Ponadto w toku projektu podjęte były działania przygotowawcze, działania ewaluacyjne, służące ocenie stopnia realizacji przyjętych przez autorów projektu celów oraz działania, mające za zadanie rozpowszechnianie rezultatów, uzyskanych dzięki realizacji projektu. Działania przygotowawcze miały na celu zapoznanie wyjeżdżających uczestników z najważniejszymi zwyczajami językowymi i kulturowymi krajów, które wizytowali. Działania o charakterze ewaluacyjnym polegały na zbieraniu kluczowych danych na temat rezultatów odbytych szkoleń i przeprowadzonych przedsięwzięć. Natomiast działania o charakterze rozpowszechniającym miały na celu możliwie jak najszersze dzielenie się wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniami nabytymi dzięki udziałowi w projekcie.

Rezultaty twarde:

- 14 certyfikatów ukończenia szkoleń zagranicznych,
- 7 certyfikatów EUROPASS Mobilność edukacyjna,
- 3 certyfikaty ukończenia szkoleń programu eTwinning,
- 3 certyfikaty ukończenia szkolenia w zakresie stosowania platformy Edmodo,
- 3 programy innowacji pedagogicznych,
- 5 konspektów warsztatów integracyjno-kulturowych,
- 4 konspekty godzin wychowawczych o tematyce wielokulturowości i integracji,
- 1 dokument pt.: Procedury przyjęcia i pomocy dla ucznia z doświadczeniem migracyjnym,
- 1 broszurka pt. „Pakiet powitalny” dla ucznia z doświadczeniem migracyjnym i jego opiekunów, zawierająca podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania szkoły, jej zwyczajów i tradycji,
- 90 dodatkowych lekcji angielskiego w klasach szóstych w ramach innowacji „Język angielski bez stresu”,
- 30 godzin zajęć pozalekcyjnych w klasie trzeciej w ramach realizacji innowacji „Rozwijanie aktywności dziecięcej poprzez gry i zabawy w nauczaniu języka angielskiego”,

- 20 godzin zajęć pozalekcyjnych w klasach pierwszych w ramach innowacji „Poznaję świat od wczesnych lat z CLIL”,
- 20 godzin zajęć pozalekcyjnych w nowej formule dla uczniów klas siódmych,
- 26 godzin zajęć pozalekcyjnych, poświęconych realizacji projektów eTwinningowych,
- 20 godzin warsztatów integracyjno-kulturowych w 5 blokach tematycznych z udziałem polskich uczniów i uczniów imigrantów, repatriantów i uchodźców,
- 35 godzin wychowawczych o tematyce wielokulturowości, tolerancji i integracji,
- Wytwory prac dzieci na padletach i platformie eTwinning po realizacji wielostronnych projektów krajowych i zagranicznych pt. „Wizytówka mojego miasta”, „Poznaj legendę z naszej okolicy”, „Easter cards exchange”,
- 1 referat, dotyczący wspierania inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym w kontekście współdziałania podmiotów wychowawczych w SP 53 w Krakowie, prezentowany na Międzynarodowej Konferencji Naukowej „ Synergia środowisk wychowawczych. Główne wyzwania w Europie Środkowo-Wschodniej po 1989 roku”,
- 1 artykuł o działaniach w projekcie i jego rezultatach w Kurierze Podwawelskim, gazecie dzielnicy VIII Krakowa.
- 1 złożony wniosek o dofinansowanie międzynarodowego, wielostronnego projektu w ramach programu Erasmus+, Akcja 2 Partnerstwa strategiczne oraz Współpraca szkół.

Rezultaty miękkie

W grupie uczestników szkoleń:

- Zwiększenie kompetencji językowych nauczycieli, uczestniczących w kursach.
- Wzmocnienie kompetencji interpersonalnych i społecznych.
- Podniesienie kompetencji emocjonalnych.
- Zwiększenie świadomości i ekspresji kulturowej.
- Poprawienie umiejętności organizacyjnych w zakresie planowania, zarządzania i organizacji pracy.

- Rozwinięcie umiejętności posługiwania się narzędziami i technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi i poznanie nowych.
- Stosowanie nowych metod nauczania w oparciu o współczesną wiedzę metodyczną w zakresie nauczania języków obcych.
- Zwiększenie wiedzy w zakresie europejskich mechanizmów finansowania projektów w obszarze edukacji szkolnej.
- Nawiązanie interpersonalnych kontaktów międzynarodowych.
- Zwiększenie atrakcyjności na rynku pracy.

Pozostała kadra pedagogiczna:

- Zwiększenie zainteresowania możliwością uczestniczenia w projektach unijnych w obszarze edukacji szkolnej.
- Poszerzenie wiedzy o sposobie aplikowania o dofinansowanie projektów w edukacji szkolnej.
- Pozytywne szacowanie korzyści płynących z uczestnictwa w takich projektach dla pracowników szkoły, uczniów i szkoły jako instytucji.

Uczniowie

- Osiągnięcie lepszych wyników na testach i próbnym egzaminach ósmoklasisty z języka angielskiego
- Dostęp do szerszej oferty zajęć pozalekcyjnych.
- Nawiązanie kontaktów z rówieśnikami z innych rejonów kraju i z zagranicy.
- Rozwinięcie umiejętności wykorzystywania wiedzy z różnych dziedzin przy realizacji zadań.
- Zwiększenie umiejętności wykorzystywania języka obcego jako narzędzia do zdobywania informacji.
- Poznanie nowych narzędzi i technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- Podniesienie motywacji w zakresie uczenia się języków obcych.
- Rozwinięcie postawy otwartości, tolerancji wobec rówieśników, wywodzących się z innych kultur.

Szkoła:

- Uzyskanie lepiej kwalifikowanej kadry nauczycielskiej, otwartej na inne kultury, gotowej do podejmowania nowych działań w sferze międzynarodowej.
- Uzyskanie w środowisku opinii szkoły tolerancyjnej i przyjaznej dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym i mniejszości narodowych.
- Zwiększenie efektywności zarządzania w zakresie monitorowania postępów w procesie integracji dzieci obcokrajowców z dziećmi polskimi i konsolidowania działań temu służących.
- Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej.
- Podniesienie konkurencyjności placówki w środowisku lokalnym.
- Zwiększenie potencjału w sferze nawiązywania współpracy międzynarodowej w edukacji szkolnej.
- Uzyskanie doświadczenia w aplikowaniu o fundusze unijne.
- Efektywniejsze wykorzystanie bazy szkoły.

Metodologia

W ewaluacji końcowej wykorzystano wyniki trzech etapów ewaluacji bieżącej. Jej zadaniem było śledzenie rozwoju poszczególnych etapów projektu w celu stwierdzenia stopnia realizacji celów projektu, skuteczność przyjętych na jego potrzeby metod pracy oraz stopień użyteczności i atrakcyjności projektu dla jego uczestników.

W ewaluacji końcowej celem było postawienie diagnozy stopnia realizacji zaplanowanych działań, wskazanie mocnych i słabych stron realizowanego projektu, a także określenie celowości dalszego przeprowadzania, podejmowanych w trakcie trwania projektu działań i przedsięwzięć.

Pytania kluczowe w ewaluacji końcowej:

1. Jaki jest przyrost umiejętności języka angielskiego w wyniku projektu?
2. W jaki sposób uczniowie i rodzice oceniają walory edukacyjne działań podjętych w toku realizacji projektu?

3. W ilu klasach wykorzystano techniki e-learningu lub inne narzędzia on-line?
4. Czy projekt wpłynął na pozytywne postrzeganie różnic i podobieństw między narodami przez Polaków i Obcokrajowców?

Kryteria ewaluacji końcowej:

- aktualność,
- skuteczność,
- popularność,
- dostępność,
- atrakcyjność,
- adekwatność podejmowanych działań.

Narzędzia ewaluacji:

- wywiad,
- ankieta,
- obserwacja pracy i zaangażowania uczestników,
- analiza dokumentów,
- rozmowa z dyrektorem szkoły,
- refleksja,
- analiza efektów pracy uczniów.

Wnioski:

1. Z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych wynika, że w szkole wzrosły kwalifikacje i umiejętności pracowników, w tym kwalifikacje językowe. 9 pracowników posiada potwierdzone certyfikatem umiejętności językowe, a 5 pracowników certyfikaty kursów metodycznych dla nauczycieli języka angielskiego. Badani wskazują na większą łatwość w posługiwaniu się językiem na poziomie komunikacyjnym. Uznali również, że decyzja w sprawie udziału w kursach była trafna, a odbyte szkolenia adekwatne do ich potrzeb. Siedmiu uczestników uzyskało również certyfikaty Europass Mobilność edukacyjna, które powodują, że stają się bardziej atrakcyjni na

rynku pracy i mogą łatwiej dopasowywać się do jego aktualnych zapotrzebowań.

2. Zarówno rodzice jak i dzieci wysoko ocenili walory edukacyjne działań podjętych w toku realizacji projektu. Podkreślano atrakcyjność i popularność zajęć z języka angielskiego oraz skuteczność stosowanych nowych metod i narzędzi dla podniesienia motywacji do nauki języków obcych. Wskazywano również na adekwatność tematyki oraz metod w stosunku do potrzeb, zainteresowań i możliwości uczniów.
3. Programy innowacji pedagogicznych objęły: 100 uczniów klas szóstych, 48 uczniów klas pierwszych i 24 uczniów klas trzecich. W siedmiu klasach stosowano narzędzia on-line np. eTwinning, gry, quizy, testy, padlet.
4. Wyniki próbnego egzaminu ósmoklasisty w zakresie j. angielskiego, przeprowadzone w szkole w klasach siódmych, plasują szkołę powyżej średniej wojewódzkiej i krajowej.
5. Z analizy danych wynika, że w szkole można mówić o promowaniu takich wartości jak otwartość, tolerancja, różnorodność, międzykulturowość i poczucie europejskiej wspólnoty i tożsamości. Cała populacja szkolna brała udział w zajęciach warsztatowych podczas godzin wychowawczych, promujących powyższe wartości. 40 uczniów polskich i uczniów obcokrajowców czynnie uczestniczyło w warsztatach integracyjno-kulturowych. 60 uczniów zawarło nowe znajomości z rówieśnikami z innych szkół krajowych i zagranicznych.
6. Wszystkie działania zaplanowane do realizacji projektu przebiegły zgodnie z harmonogramem i zostały ukończone.

Rekomendacje:

1. Kontynuować podjęte działania w zakresie nauczania j. angielskiego z wykorzystaniem nowych metod w celu wzmocnienia efektów.
2. Powtarzać warsztaty integracyjno-kulturowe i przeprowadzać godziny wychowawcze o tematyce

różnorodności kulturowej, angażując większą ilość polskich dzieci.

3. Zwiększyć dostępność dla uczniów zajęć z wykorzystaniem nowych narzędzi IT np. na platformie eTwinning.
4. Kontynuować starania o nawiązanie nowych kontaktów międzynarodowych w celu realizacji nowych projektów.

Opracowanie:

Bogusława Baron – koordynatorka projektu